

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 31.3.2022

KAKOLK 26.04.2022 § 38
3250/02.02.01/2022

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuositarkastuksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-maaliskuulta 2022 palvelualueittain toteumaprosentit:

	2022	2021
Talous- ja hallintopalvelut	51,7 %	17,6 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	6,3 %	-0,2 %
Koulutuspalvelut	24,1 %	23,4 %
Varhaiskasvatuspalvelut	25,9 %	24,7 %
Yhteensä	22,9 %	21,2 %

Talous- ja hallintopalveluiden osalta kirjanpidosta puuttuu tuloja yli 0,2 M€. Tulosalueen talouden odotetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Hyvinvoinnin edistämispalvelujen vuosi on käynnistynyt odotetusti.

Koulutuspalvelujen ylityspaine on 2,4 M€. Koulutuspalvelujen osalta talousarvion pohjana ollut vuoden 2021 muutostalousarvio ylittyi merkittävästi (1,75 M€), mikä tuo ylityspaineen vuoden 2022 talousarvion toteutumiselle. Ylitystä on tulossa erityisesti asiakaspalveluostoissa (kotikuntakorvaukset), elintarvikekustannuksissa sekä kuljetuskuluissa. Lisäksi odotettavissa on kieli- ja kulttuuriryhmien palvelujen tarpeen kasvu sekä pandemiasta johtuva sijaiskustannusten nousu.

Lapsimäärä varhaiskasvatuksen palveluissa ei ole laskenut odotetusti, koska osallistumisaste on noussut merkittävästi. Ylityspaine on 1,8 M€ joka tulee erityisesti yksityisestä varhaiskasvatuksesta. Yksityisen varhaiskasvatuksen ennusteissa on huomioitu paikkamäärien lisäys, palvelusetelin arvojen ansiotasoindeksiin mukainen korotus (4,1 %) 1.8.2022 alkaen sekä mahdolliset palvelusetelien arvojen kertoimet liittyen tehostettuun ja erityiseen tukeen (1,5 ja 2,0) 1.8.2022 alkaen.

Epävarmuutta ennusteisiin tuo Ukrainan sodan ja inflaation vaikutus talouden toteumaan.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta

Talous- ja hallintopalvelut

Alkuvuoden aikana on tiimien prosessien kehitystä jatkettu suunnitellusti.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Yhteisötila Satamalla toiminta on palautunut vähitellen normaalimmaksi, käyntikertoja on ollut alkuvuonna noin 650. Toiminta hieman aktivoitunut rajoitusten kevennyttyä ja yhteistyötä on tehty mm. kulttuuritoimen ja konservatorion kanssa. Kerhotalo Rupla kaikki ryhmätoiminta on palannut koronaa

edeltävälle tasolle. Peruutuksia on ollut vain eläkeläisten sunnuntaitansseissa, kuusi peruttu, neljä toteutunut. Käyttöaste on korkea.

Vuoden 2022 alusta alkoi varhaiskasvatuksen osalta uusi rahoituskausi valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen osalta. Avustusta on käytettävissä vuoden 2022 loppuun mennessä 1 282 000 € ja sitä voi käyttää lisähenkilöstön palkkaamiseen (varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, lastenhoitaja tai avustaja) sekä lapsiryhmien kokojen pienentämiseen.

Myös esi- ja perusopetuksen osalta käynnistyi vuoden 2022 alusta uusi rahoituskausi valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen osalta. Avustusta voi käyttää opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi, ryhmien jakamiseen sekä avustajien palkkaamiseen. Avustusta on käytettävissä vuoden 2022 loppuun mennessä 825 000 €, josta Normaalikoululle ohjautuu noin 16 %.

Alkuvuosi on toiminnallisesti ollut aktiivinen, vaikka joillain alueilla on ollut myös levotonta ja joitain häiriö- ja vaaratilanteita. Päihteet ovat näkyneet toiminnoissa ja henkilöstön kanssa on järjestetty yksi koulutuksellinen iltapäivä liittyen päihdenuorten tunnistamiseen ja palveluihin ohjaamiseen.

Nuorisovaltuuston toiminta on ollut hyvin aktiivista ja toiminnan pääpaino on ollut koulujen päättymiseen liittyvän konsertin järjestämisessä. Konsertti järjestetään 4.6.2022 yhdessä Joman kanssa pesäpalloareenalla. Areena on jaettu kahteen osaan joista toinen puoli on K-18 alue, josta nuorisovaltuusto vastaa. Tapahtumaan liittyy myös etukäteisbändikisa, jonka voittaja pääsee esiintymään konserttiin.

Ankkuriryhmän ryhmän nuorisotyötä ollaan organisoimassa uudelleen ja toimintaan liittyen on haettu AVI:n hanketta, jonka kautta jalkautuvan työparin avulla pyritään vaikuttamaan keskustan ja joidenkin asuntoalueiden nuorten tilanteen tilannekuvan muodostamiseen ja tarvittavien toimenpiteiden suunnitteluun yhdessä alueiden koulujen kanssa.

Music Against Drugs-yhdistyksen kanssa on sovittu tulevan lukuvuoden alkuun käynnistettävästä päihdevalistus kampanjasta yläkouluilla, jolla halutaan vaikuttaa nuorten asenteisiin päihteistä. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman kokonaisuus on valmisteltu kevään aikana.

Harrastepankin toiminnassa on päästy loppukeväästä toimimaan normaalisti, kun kaikki liikuntatilat ovat avautuneet. Uuden ohjaajan toimen saaminen on helpottanut työnjakoa kevään osalta. Nuortenjoensuu-sivuston appi on myös julkaistu ja on ladattavissa sovelluskauppojen kautta.

Walkers on Wheels 2 on Aseman Lapset ry:n hallinnoima hanke, jonka kautta nuorisopalveluille tulee käyttöön asuntoauto jalkautuvan työn välineeksi. Auto tulee liikkumaan koko kaupungin alueella ja paikoissa, joissa nuorisotyötä ei yleisesti näy. Autolla liikkumiseen osallistuu parityönä koko henkilöstö etsivistä nuorisotilojen ohjaajiin ja toiminnalla halutaan tuoda nuorisotyötä lähemmäksi kaikilla alueilla ja toisaalta myös tiedottaa toiminnasta. Auto on käytössä joulukuun alkuun saakka.

Tammikuussa käynnistyi uusi valtion erityisavustuksen rahoituskausi varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2021–2022. Avustusta käytetään ylimääräisiin tukiopetustunteihin sekä suomi toisena kielenä -ohjaajien ja opettajien palkkaamiseen.

Lapsiystävällinen kunta -työskentely on jatkunut kaikkien viiden tavoitteen osalta aikataulussa. Kaupungin henkilökuntaa on alettu perehdyttää lasten oikeuksiin, lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönoton valmistelu on edennyt pilottivaiheeseen,

maksuttomien harrastusten kokonaisuuden rahoitusta haetaan parhaillaan ja yhdenvertaisuuteen liittyviä toimia on käynnistynyt varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.

Yhteensä 63:lle sosiaali- ja terveysjärjestölle myönnettiin avustusta vuodelle 2022. Avustuksia oli jaettavissa 68 700 €. Maaliskuussa pidettiin vuoden ensimmäinen järjestötapaaminen etäyhteyksin. Tapaamisessa oli 101 osallistujaa.

Tuupovaarassa, Uimaharjussa ja Hammaslahdessa järjestettiin maaliskuussa asukasilloja, joihin osallistui myös alueilla toimivia järjestöjä. Hammaslahden uuden alakoulun suunnittelusta järjestettiin tammikuussa infotilaisuus alueen asukkaille. Alueen asukkaiden ja järjestöjen näkemyksiä sekä tarpeita koulun tiloista kartoitettiin kyselyllä helmikuussa. Kyselyn tuloksia käytiin vielä läpi yhteisessä työpajassa alueen asukkaiden kanssa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valmistelun tueksi perustetun kumppanuustyöryhmän ja sen alatyöryhmien työskentely on käynnistynyt aktiivisesti. Työryhmissä määritellään hyvinvointialueen ja eri toimijoiden välisiä yhdyspintoja sekä esitetään toimintaratkaisuja erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, järjestöavustusten sekä osallisuuden näkökulmasta

Koulutuspalvelut

Pandemian jatkuessa Joensuussa annettiin kouluille toimintaohjeet 1.4. saakka. Keskiössä olivat käsihygienia, fyysisten kontaktien välttäminen sekä vahva maskisuositus. Koulujen kyky lähiopetukseen säilyi maaliskuussakin. Lukioissa henkilöstön poissaolot pysyivät alle 5 prosentin ja peruskouluissa alle 10 prosentin. Poissaolot hoidettiin sisäisin ja ulkoisin sijaisin.

Pandemian lisäksi arkea leimasivat varautuminen mahdollisiin työtaistelutoimenpiteisiin ja Ukrainan sodan seurauksena saapuvien koululaisten opetusjärjestelyihin.

Koulutuspalveluiden suunnitelma mahdollisessa työtaistelutilanteessa päivitettiin maaliskuun alussa.

Maaliskuun loppuun mennessä valmistavaan opetukseen oli otettu 20 Ukrainasta ja 10 Venäjältä tullutta koululaista. Uusien oppilaiden takia perustettiin Pataluodon yläkouluun ja Karsikon kouluun valmistavan opetuksen uudet opetusryhmät. Uusia oppilaita sijoitettiin myös entisiin ryhmiin ja valmisteltiin kahden uuden ryhmän perustaminen kahteen kouluun sekä lisäksi entisen lyseon lukion tilojen käyttöönotto tarvittaessa nopealla aikataululla. Aluehallintoviraston järjestämissä koulutuksissa Joensuun kaupungin asiantuntijat kouluttivat laajasti muiden kuntien viranomaisia valmistavan opetuksen järjestämisen erityispiirteisiin.

Joensuun nuorisovaltuuston mielenterveysryhmä piti ”Kohtaa nuori kuulemalla”-puheenvuoron seudun hyvinvointiveso-päivässä 5.2.2022. Nuorten ajatuksia oli kuulemassa yli 300 opettajaa.

Oppivelvollisuuden laajennukseen liittyen perusopetuksen ohjauksen seudullinen kehittämishanke (OHJUS-hanke) etenee suunnitellusti. Tavoitteiden mukaisesti on järjestetty koulutuksia ja yhteistyötapaamisia muun muassa tiedonsiirtoon perusasteen ja toisen asteen nivelvaiheeseen sekä tehostettuun ohjaukseen liittyen.

Karsikon uusi alakoulu on valmistumassa heinäkuun 2022 loppuun mennessä. Koulu kalustetaan ja varustetaan elo-syyskuun aikana. Koulu työskentely alkaa uusissa tiloissa syysloman jälkeen viikolla 43, eikä lukuvuoden alussa, kuten alun perin suunniteltiin. Karsikon koulun muutettua käynnistyy Pielisjoen koulun muutostöiden II-vaihe, jonka suunnittelu etenee aikataulussa ja muutostyöt valmistuvat kesällä 2023. II-vaihe sisältää muun muassa Riikosen hallin muutostyöt liikunnan ja musiikinopetuksen tarpeisiin.

Karhunmäen koulun moduulitilat on kilpailutettu ja toimittajan kanssa on sovittu, että neljän opetustilan, erityisopetuksen ja ryhmätyötilan kokonaisuus tuodaan kerralla lukuvuoden alkuun 2022.

Hammaslahden alakoulun hankesuunnittelu etenee aikataulussa ja valmistuu alkusyksyyn 2022 mennessä.

Enon uuden alakoulun suunnittelu etenee aikataulussa ja valmistuu loppusyksystä 2022.

Varhaiskasvatuspalvelut

Maaliskuussa varhaiskasvatuspalveluissa painottui kolme asiaa: korona, ylityö- ja vuoronvaihtokiellot sekä Ukrainasta hyökkäyssotaa paenneiden lasten varhaiskasvatustarpeen arvioiminen ja siihen vastaaminen.

Pohjois-Karjalan koronavirustartunnan huiput näkyivät maaliskuussa voimakkaasti myös varhaiskasvatuksessa sekä työntekijöiden että lasten sairauspoissaoloina. Työntekijöiden sairauspoissaolot vaikuttivat siihen, että avoimen varhaiskasvatuksen ryhmiä (vapaaehtoista ohjattua toimintaa kotona oleville 2–5-vuotiaille lapsille) jouduttiin sulkemaan useita kertoja ja avoimen työntekijöitä siirtämään päiväkotien muihin ryhmiin, jotta päiväkotien ryhmät saatiin pidettyä toiminnassa.

Kunta-alaa koskevat ylityö- ja vuoronvaihtokiellot alkoivat 1.3.2022 (Jyty, JHL ja Juko) ja ne jatkuivat koko maaliskuun ajan. Viikko 12 oli varhaiskasvatuksessa erittäin haasteellinen, sillä kaikilla varhaiskasvatuksessa vaikuttavilla työntekijäjärjestöillä oli ylityö- ja vuoronvaihtokiellot päällä lähes yhtä aikaa (Tehy, SuPer, Jyty, JHL ja Juko). Tämä tarkoitti käytännössä sitä, kun sijaisia ei saatu kaikkiin vuoroihin, tekivät useat päiväkodinjohtajat omien töidensä lisäksi vielä äärivuoroja eli klo 6.00–7.00 ja klo 17.00–18.00.

Maaliskuun aikana linjattiin, mitä varhaiskasvatuspalveluja ja millä aikataululla, järjestetään Ukrainasta hyökkäyssotaa paenneille Joensuuhun saapuneille varhaiskasvatusikäisille lapsille. Linjauksena oli statuksesta riippumatta: Jos lapsen huoltaja ei ole työssä tai opiskele, hän voi hakea lapselleen avoimen varhaiskasvatuksen paikkaa ja paikan järjestelyaika on maksimissaan kaksi viikkoa. Jos huoltaja työllistyy tai aloittaa opiskelun Joensuussa, hän voi hakea lapselleen kiireellistä kokoaikaista varhaiskasvatuspaikkaa, jonka järjestelyaika on myös kaksi viikkoa. Lisäksi varhaiskasvatus valmistautui ukrainalaisten lasten lisääntyvään varhaiskasvatustarpeeseen etsimällä lisätiloja, jotka soveltuisivat mahdollisen ryhmäperhepäiväkodin perustamiseen.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen ja yksityisten palveluntuottajien välinen erillinen Sääntökirjan mukainen neuvottelu koskien palvelusetelien arvoja järjestettiin 16.3.2022. Neuvottelussa käsiteltiin palvelusetelien arvojen korotusta ansiotasoindeksiin mukaisesti (4,1 %) 1.8.2022 alkaen sekä palvelusetelien mahdollisia kertoimia liittyen tehostettuun ja erityiseen tukeen 1.8.2022 alkaen. Maaliskuun aikana Joensuun kaupungin varhaiskasvatus osallistui useampaan rekry-tapahtumaan, joissa esiteltiin sekä varhaiskasvatuksen toimintaa että Joensuun kaupunkia työnantajana. Kuun lopussa eli 30.3.2022 laitettiin auki 32 toistaiseksi voimassa olevaa varhaiskasvatuksen opettajan, neljä varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja viisi varhaiskasvatuksen sosionomin paikkaa.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 31.3.2022.

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

